

Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy

Informacja o budżecie Gminy Środa Śląska na 2006 rok

Środa Śląska, Luty 2006 rok

Niniejsze opracowanie, które oddajemy w Państwa ręce, zostało przygotowane w celu przybliżenia zagadnień związanych z gospodarką budżetową naszej gminy. Dane w nim zawarte dotyczą budżetu gminy na 2006 rok przyjętego do realizacji uchwałą Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej w dniu 28 grudnia 2005 roku oraz wykonania budżetu za lata 2004 i 2005.

Myślę, że przedstawione informacje w tym opracowaniu ułatwią Państwu odpowiedź na pytanie: **Skąd pochodzą pieniądze w naszym budżecie i na co je wydajemy?**

Inne pytania, które Państwu się nasuną w czasie lektury, prosimy kierować do Urzędu Miejskiego w Środzie Śląskiej drogą listowną bądź elektroniczną na adresy zamieszczone na ostatniej stronie publikacji.

Z wyrazami szacunku
Burmistrz Środy Śląskiej
Bogusław Krasucki

Wprowadzenie do problematyki budżetowej wymaga krótkiego omówienia podstawowych zasad funkcjonowania gminy. Znajomość ich pozwoli Państwu w miarę swobodnie poruszać się po zagadnieniach finansowo-budżetowych gminy. Na wstępie proponuję odpowiedź na kilka pytań.

Czym jest gmina?

Gmina jest jednostką terytorialną stanowiącą wspólnotę samorządową, którą tworzą mieszkańcy określonego terenu. Gmina, wykorzystując posiadane środki, realizuje poprzez wybrane przez jej mieszkańców władze określone prawem zadania. Gmina Środa Śląska jest jedną spośród 2 478 gmin w Polsce i liczy około 19 000 mieszkańców.

Jakie zadania wykonuje gmina?

Zadania wykonywane przez gminę dzieli się na:

- zadania własne, którymi są głównie zadania mające na celu zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy (np.: zaopatrzenie w wodę, odprowadzania ścieków),
- zadania zlecone, czyli wykonywane przez gminę w imieniu organów władzy państwowej na podstawie ustaw (np.: wydawanie dowodów osobistych).
- zadania powierzone, wykonywane na podstawie porozumień lub umów gminy z organami władzy państwowej lub samorządowej (np. administrowanie drogami powiatowymi w obrębie miasta Środa Śląska, utrzymanie cmentarza Żołnierzy Armii Radzieckiej).

Jakimi gmina dysponuje zasobami do wykonywania zadań?

Aby gmina mogła wykonywać przypisane jej zadania (własne i zlecone), musi dysponować niezbędnymi zasobami, takimi jak:

- zasoby majątkowe (m.in.: grunty, budynki, elementy infrastruktury, maszyny, urządzenia i inne wyposażenie),
- środki finansowe (gwarantowane prawem wpływy pieniężne do kasy gminy - dochody),
- kompetencje (m.in.: prawo podejmowania decyzji (uchwał), prawo samodzielnego dysponowania mieniem i środkami finansowymi),
- strukturę organizacyjną (dostosowana do własnych potrzeb i specyfiki gminy sieć jednostek organizacyjnych np. Urząd Miejski, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej).

Czym jest budżet?

Każda osoba, rodzina, instytucja ma określone dochody i wydatki. Zestawienie tych dochodów i wydatków w okresie czasu np. miesiąca, czy roku nazywamy budżetem. Budżet stanowi rodzaj planu pozwalającego najlepiej dysponować posiadanymi środkami, zarządzać majątkiem i realizować zadania.

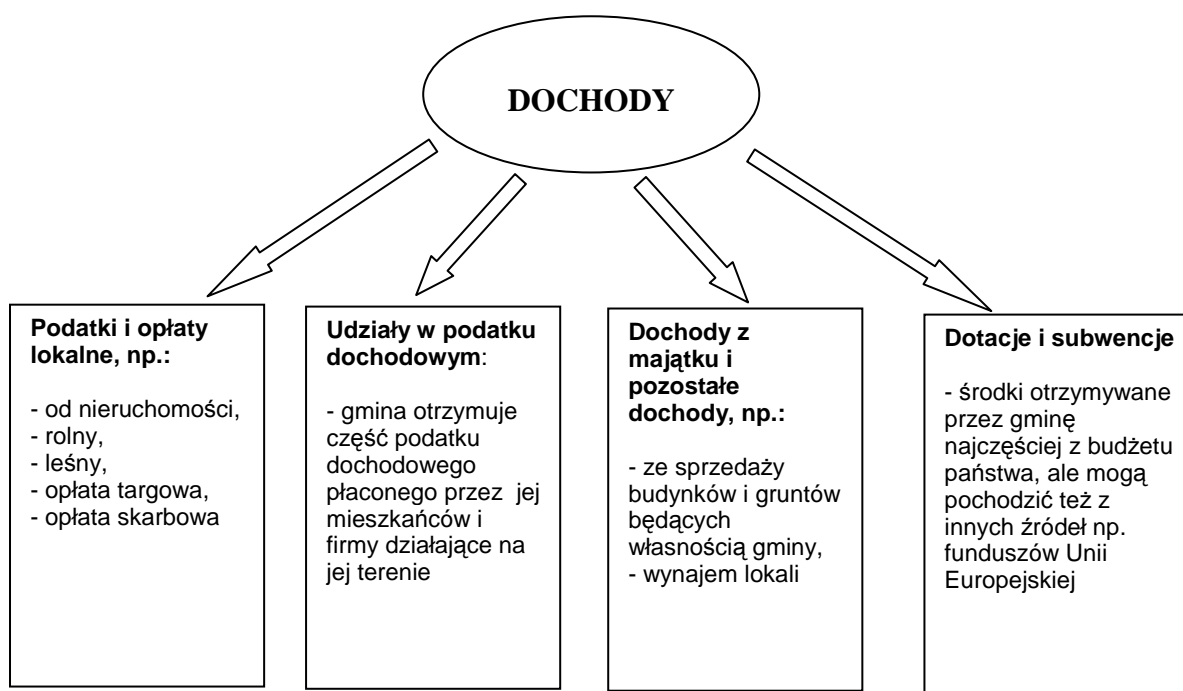
Budżet gminy jest podobny do budżetu domowego. Jest on rocznym planem pozyskiwania środków i dokonywania wydatków przez gminę. Może on być w ciągu roku wielokrotnie modyfikowany i zmieniany zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków. Budżet ustala i zmienia Rada Miejska, a nad jego wykonaniem czuwa Burmistrz.

Czy zwykły mieszkaniec ma wpływ na budżet gminy?

Tak! Każdy mieszkaniec może składać do Burmistrza lub radnego propozycje do budżetu oraz projekty zadań jakie z budżetu powinny być zrealizowane.

Skąd gmina bierze pieniądze?

Środki pieniężne, które gmina w ciągu roku gromadzi nazywamy dochodami. Źródła dochodów są następujące:

Jakie gmina ma wydatki i jakie zadania realizuje?

Z budżetu gminy pieniądze wydawane są na wielorodne zadania, z których najważniejsze to:

- **Oświata i wychowanie** – utrzymanie przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów,
- **Pomoc społeczna** – wypłata świadczeń rodzinnych, zasiłków mieszkaniowych, dożywianie uczniów, pomoc w naturze np. żywność, opał, itp.

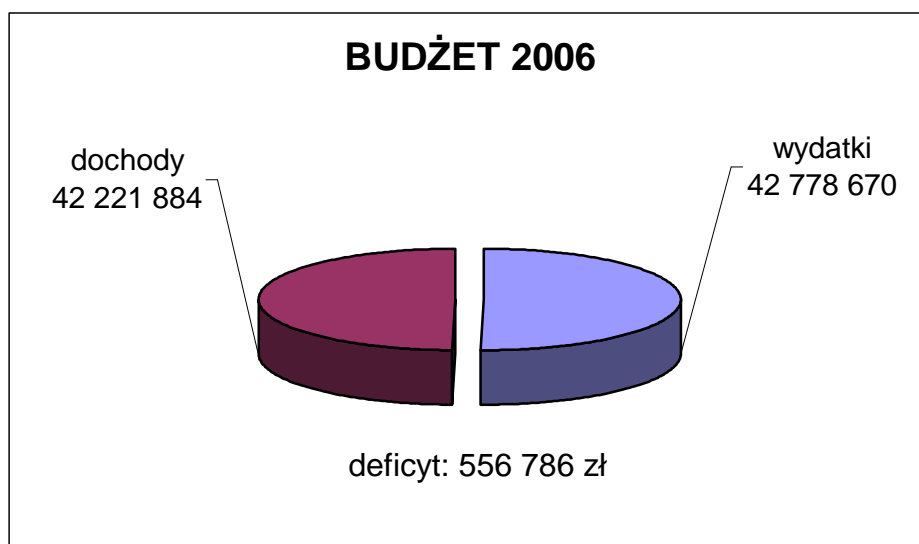
- **Gospodarka komunalna** – dostarczanie wody, dbanie o czystość, oświetlenie miasta, utrzymanie zieleni, itp.
- **Gospodarka mieszkaniowa** – zarządzanie zasobami lokalowymi, remonty budynków, itp.
- **Drogi** – utrzymanie i rozbudowa dróg i chodników gminnych,
- **Kultura i sport** – utrzymanie Domu Kultury, Biblioteki i Muzeum, dbanie o zabytki architektury, wspieranie klubów sportowych, itp.
- **Bezpieczeństwo publiczne** – funkcjonowanie Straży Miejskiej i Ochotniczych Straży Pożarnych,
- **Administracja** – funkcjonowanie Rady Miejskiej, Urzędu Miejskiego i jednostek organizacyjnych, promocja gminy, itp.
- **Pozostałe** – m.in. utrzymanie cmentarza, przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Zadania gminy nie ograniczają się tylko do bieżącego utrzymania i administrowania majątkiem. Gmina dokonuje także inwestycji, które poprawić mają jakość życia jej mieszkańców np. kanalizacja, budowa dróg oraz dokonuje wydatków z myślą o rozwoju gospodarczym, tworzeniu nowych miejsc pracy np. przygotowanie gruntów pod inwestycje.

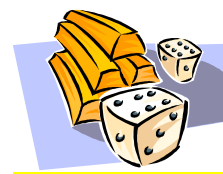
Niektóre z zadań wykonywanych przez gminę określone są ustawami np. z zakresu edukacji, inne nie są obowiązkowe i gmina realizuje je w zależności od posiadanych środków.

Budżet gminy Środa Śląska na rok 2006

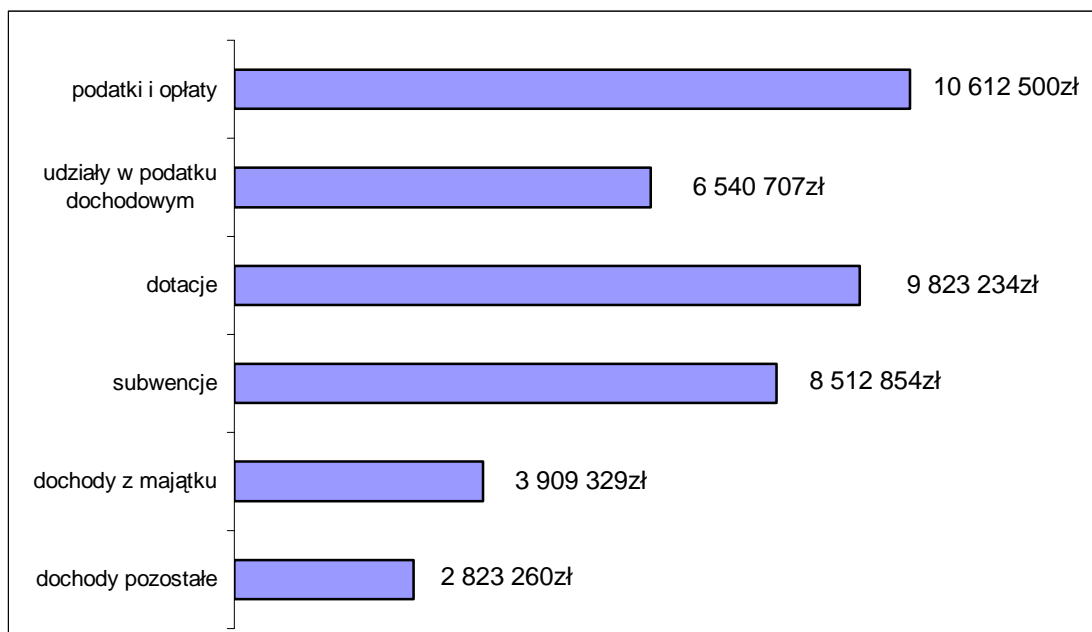
W roku 2006 Gmina Środa Śląska planuje osiągnąć dochody w kwocie **42 221 884 zł**, a na realizację zadań wydać kwotę **42 778 670 zł**. Jak widać gmina zamierza więcej pieniędzy wydać niż będzie miała dochodów, ale sytuacja taka nie jest niczym nadzwyczajnym. Gmina zrealizuje wydatki, które nie mają pokrycia w dochodzie zaciągając kredyt bankowy. Sytuację taką określa się mianem deficytu, albo „dziurą budżetową”.

Źródła dochodów gminy Środa Śląska

Poniższy wykres pokazuje skąd gmina będzie czerpała swoje dochody w 2006 roku

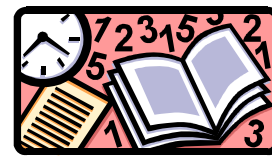
Największą część dochodów budżetowych (43,43%) gmina Środa Śląska otrzyma od państwa i funduszy w postaci bezzwrotnych dotacji i subwencji. 25,14% wszystkich dochodów stanowią podatki i opłaty lokalne, 15,49% udziały gminy w podatku dochodowym od ludności i firm, 9,26% dochody z majątku, a 6,69% pozostałe dochody gminy.

Na jednego mieszkańca dochody gminy wyniosą w 2006 roku 2 217zł (w roku 2005 dochody na jednego mieszkańca wynosiły 1 950zł, a w 2004r. 1 876zł.)

Czy pozyskujemy pieniądze z Unii Europejskiej?

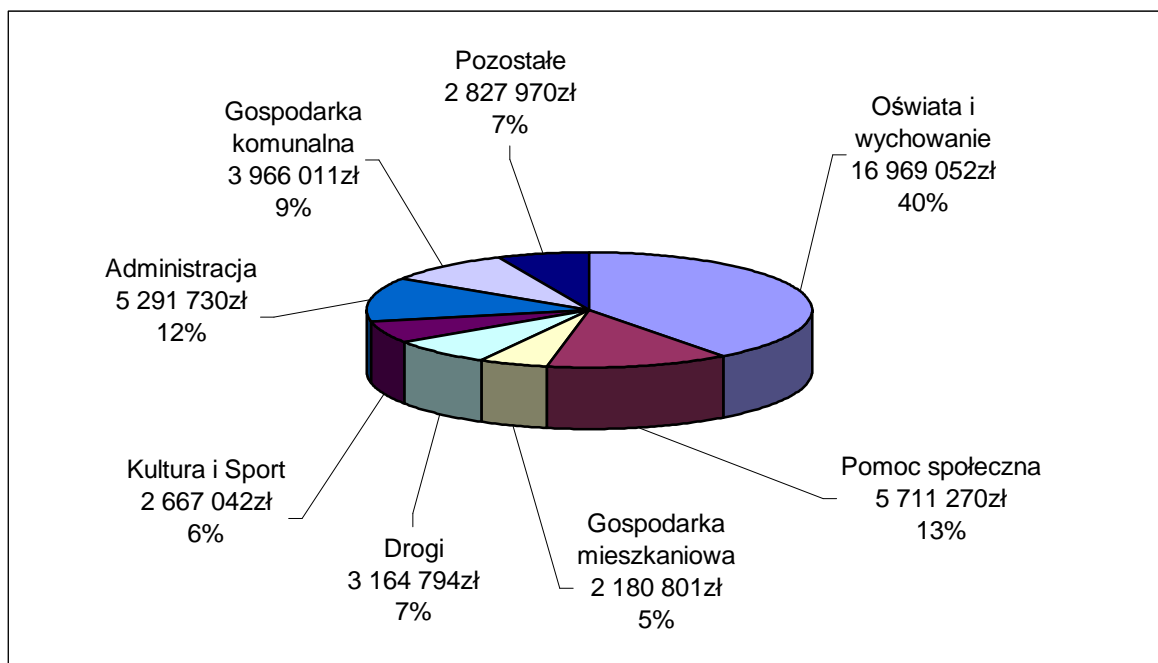

Tak. Środa Śląska od lat korzysta z bezzwrotnych środków państwowych i europejskich. Z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zrealizowano takie zadania jak np. modernizacja oczyszczalni ścieków w Rakoszycach i modernizacja kotłowni w gimnazjum w Środzie Śląskiej. Środki unijnego programu SAPARD w kwocie 1 245 079 pozwoliły w 2003 roku zbudować drogę Szczepanów-Święte oraz rozbudować sieć kanalizacyjną. Gmina planuje pozyskać także środki unijne w 2006 roku. W budżecie zapisano, że niektóre projekty inwestycyjne będą realizowane za bezzwrotne pieniądze ze źródeł zagranicznych – wpłynie do nas kwota 1 862 658 zł.

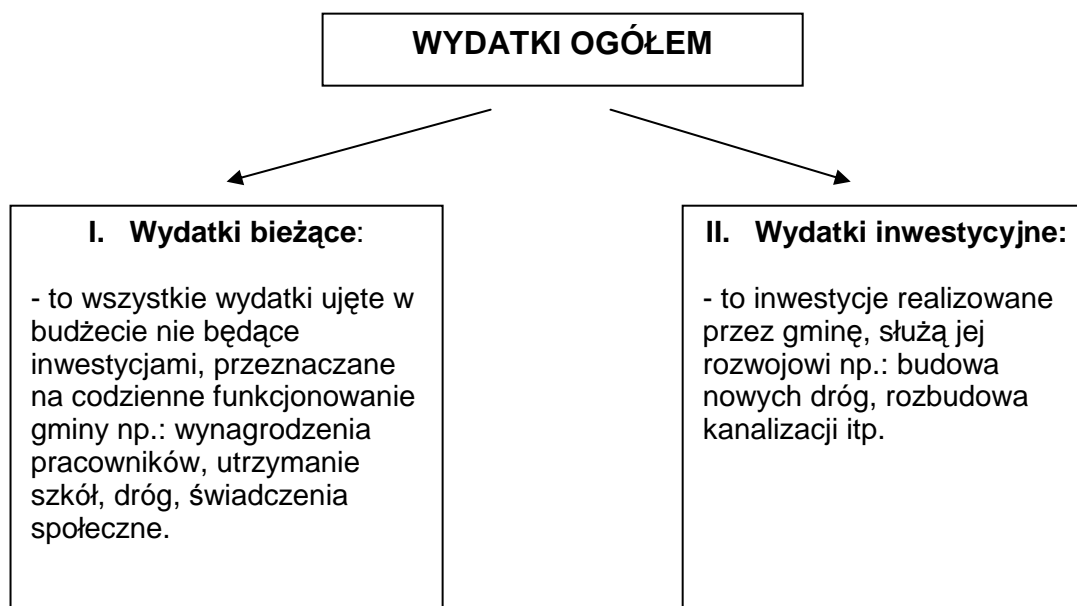
Planowane wydatki gminy na rok 2006

Zestawienie wydatków na rok 2006 zawiera poniższa tabela.

Wydatki na jednego mieszkańca wyniosą w 2006 roku 2 247zł (w roku 2005 wydatki na jednego mieszkańca wynosiły 2 126zł, a w 2004r 1 752zł.)

Wydatki gminy można podzielić na dwie kategorie:

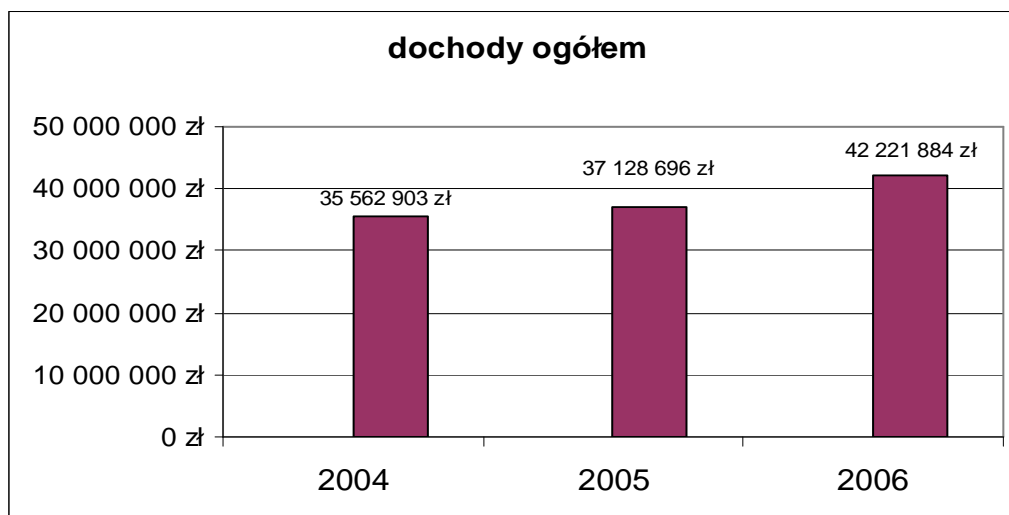

Na inwestycje w 2006 roku gmina zamierza przeznaczyć kwotę 10 273 356zł. Spośród najważniejszych wydatków inwestycyjnych wymienić należy:

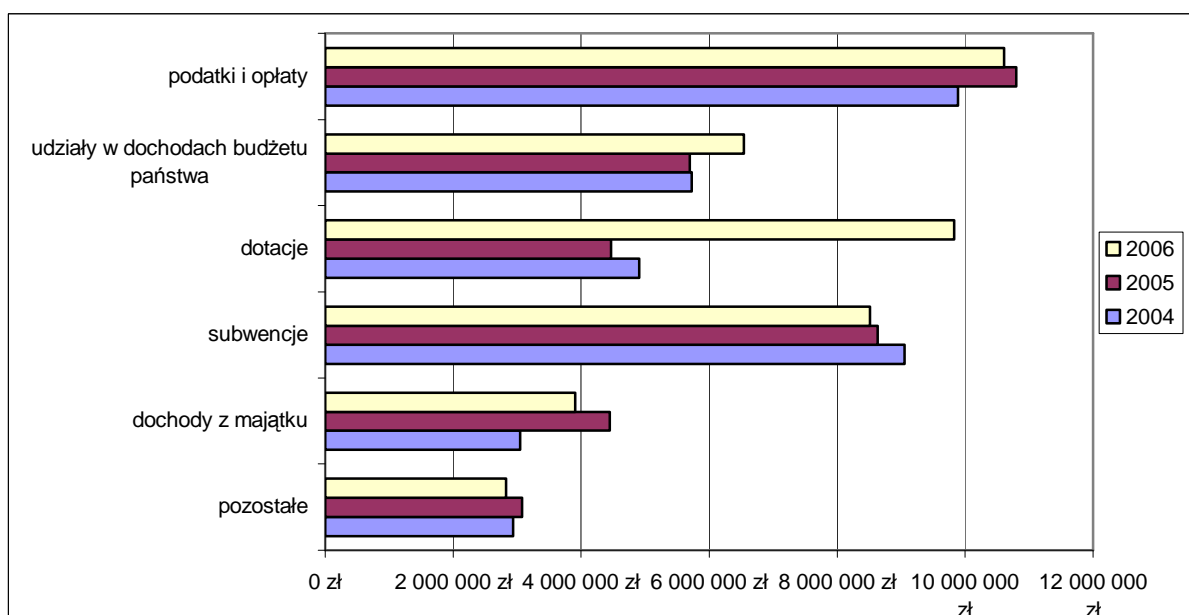
- Modernizacja ulic w Środzie Śląskiej (Działkowa, Traugutta, Mostowa, Akacyjowa)	987 434zł
- Budowa hali sportowej w Rakoszycach	2 041 604zł
- Budowa kanalizacji we wsiach Rakoszyce, Gozdawa, Kulin i wodociągu w Gozdawie	2 591 809zł
- Remonty chodników w Środzie Śląskiej	283 323zł
- Adaptacja szkoły we Wrocisławicach na mieszkania	210 028zł
- Budowa gimnazjum z basenem krytym	1 300 000zł
- Budowa remizy strażackiej w Rakoszycach	196 000zł
- Budowa parkingu przy ulicy Kilińskiego	150 000zł
- Budowa wiat przystankowych na terenie gminy	100 000zł

Budżet gminy Środa Śląska w latach ubiegłych.

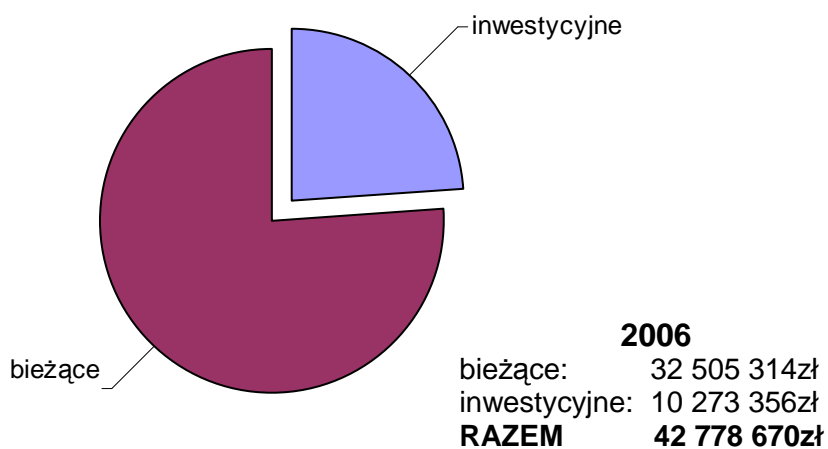
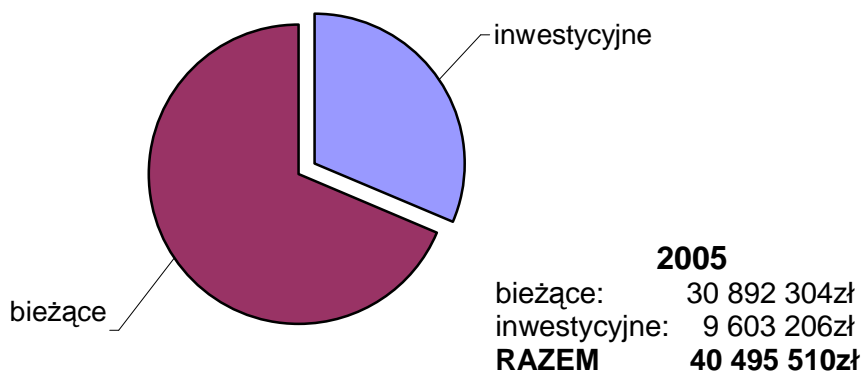
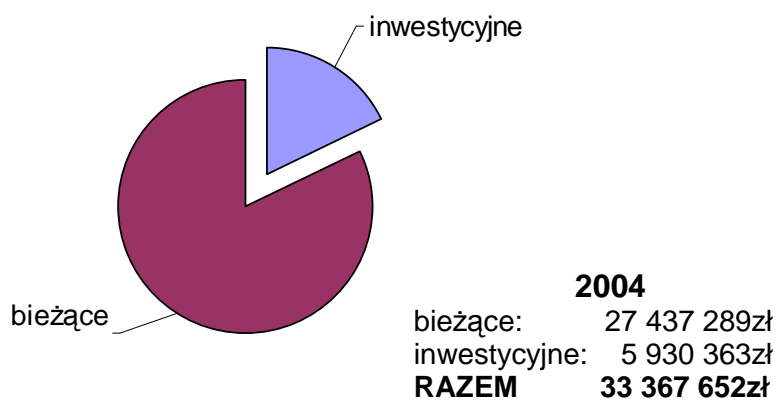
Dochody gminy rosną z roku na rok, co widać na poniższych wykresach...

Źródła dochodów w latach 2004-2006:

...rosną także wydatki:

8. Czy gmina Środa Śląska jest zadłużona?

Gmina Środa Śląska na dzień 31 grudnia 2005 roku posiada dług w wysokości 9 190 560zł. Jest to zadłużenie w pełni bezpieczne ponieważ wynosi 24,75% dochodów, a ustawa o finansach publicznych dopuszcza zadłużenie w wysokości 60% dochodów. Faktyczne zadłużenie gminy jest jednak niższe, gdyż dopiero w 2006 roku gmina otrzyma zwrot wydatków inwestycyjnych realizowanych przy współfinansowaniu ze środków funduszy strukturalnych UE.

Na następne lata planuje się wzrost zadłużenia do 30%, gdyż gmina, aby zrealizować planowane inwestycje np. rozbudowę kanalizacji, budowę gimnazjum z basenem, musi zaciągać kredyty. Gmina co roku spłaca raty od zaciągniętych kredytów, wraz z odsetkami. Całkowitą spłatę zadłużenia przewiduje w okolicach roku 2013.

Stan zadłużenia na koniec roku 2005 jak i w okresie spłaty zobowiązań oraz wskaźniki dotyczące długu mieszczą się w granicach określonych prawem a ich wielkość pozwala w długoterminowym planowaniu przyjmować udział dodatkowych środków zwrotnych na finansowanie przedsięwzięć, dla których nie będzie pokrycia w dochodach własnych gminy.

KAŻDY MIESZKANIEC MA PRAWO ZNAĆ BUDŻET GMINY.

Szczegółowe dane na temat budżetu gminy dostępne są w serwisie internetowym gminy pod adresem: www.srodaslaska.pl w zakładce 'GOSPODARKA FINANSE' oraz w Urzędzie Miejskim w Środzie Śląskiej Plac Wolności 5 Wydział Finansów i Budżetu pok.A14 w godzinach 8⁰⁰-15⁰⁰.

Przygotował : Marcin Popiuk

Urząd Miejski w Środzie Śląskiej
Plac Wolności 5
55-300 Środa Śląska
tel. (071) 36-90-715
fax. (071) 31-73-405
e-mail um@srodaslaska.pl
www.srodaslaska.pl